भेरीगंगा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
छिन्चु, सुर्खेत
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

स्थानीय राजपत्र

खण्डः ०६ **संख्याः ०३** **मितिः २०८०/११/२९ गते**

भाग–१
भेरीगंगा नगरपालिका

भेरीगंगा नगरपालिकाको संस्था दर्ता सम्बन्धि ऐन, २०८०

१४औं नगरसभाबाट पारित भएको मितिः २०८०/११/२७

प्रस्तावनाः भेरीगंगा नगरपालिका क्षेत्रभित्र कार्यक्षेत्र निर्धारण गरी सामाजिक, धार्मिक, साहित्यिक, सांस्कृतिक, वैज्ञानिक, शैक्षिक, बौद्धिक, शारीरिक, आर्थिक, व्यवसायिक तथा परोपकारी संस्थाहरुको स्थापना, दर्ता, नियमन तथा खारेज गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ वमोजिम भेरीगंगा नगरपालिकाको १४औं नगरसभाले यो ऐन तर्जुमा गरी लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद-१
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस ऐनको नाम “भेरीगंगा नगरपालिकाको संस्था दर्ता ऐन, २०८०” रहेको छ ।

(२) यो ऐन स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएपश्चात लागु हुनेछ ।

(३) यो ऐन भेरीगंगा नगरपालिका भित्र मात्र लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा :-

(क) "उपप्रमुख" भन्नाले भेरीगंगा नगरपालिकाको उपप्रमुखलाई सम्झनुपर्छ।

(ख) "कार्यपालिका" भन्नाले भेरीगंगा नगर कार्यपालिका सम्झनुपर्छ।

(ग) "नगरपालिका" भन्नाले भेरीगंगा नगरपालिका सम्झनुपर्छ।

(घ) "प्रमुख" भन्नाले भेरीगंगा नगरपालिकाको नगर प्रमुखलाई सम्झनुपर्छ।

(ङ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले भेरीगंगा नगरपालिकाको प्रमुख प्रशाकीय अधिकृतलाई सम्झनुपर्छ।

(च) "बिषयगत शाखा" भन्नाले भेरीगंगा नगर कार्यपालिका अन्तरगतका विषयगत शाखा, उपशाखा, कार्यालय वा इकाईलाई सम्झनुपर्छ।

(छ) "मन्त्रालय" भन्नाले संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय वा सो कामको लागि तोकिएको संघको मन्त्रालयलाई सम्झनुपर्छ।

(ज) "विधान" भन्नाले संस्थाको विधानलाई सम्झनुपर्छ।

(झ) "संस्था" भन्नाले सामाजिक, धार्मिक, साहित्यिक, सांस्कृतिक, बैज्ञानिक, शैक्षिक, बौद्धिक, सैद्धान्तिक, शारीरिक, आर्थिक, व्यवसायिक तथा परोपकारी कार्यहरुको विकास एवं प्रबर्द्धन गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको संघ, संस्था, क्लब, मण्डल, परिषद्, सामुदायिक संस्था, टोल विकास संस्था, सिकाई केन्द्र तथा अध्ययन केन्द्र लगायत बिभिन्न प्रकारका समूह आदि सम्झनुपर्छ।

३. दर्ता नगरी संस्था सन्चालन गर्न नहुने : यस ऐनबमोजिम दर्ता नगरी कसैले पनि संस्था स्थापना तथा सन्चालन गर्नुहुँदैन।

४. संस्था दर्ता: (१) संस्था स्थापना गर्न चाहने कुनै सात जना वा सो भन्दा बढी व्यक्तिहरुले संस्थासम्बन्धि देहायको विवरण खुलाई संस्थाको विधानको दुई प्रति र तोकिएको दस्तुर सहित नगरपालिका कार्यालयमा अनुसुची १ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनुपर्नेछ :-

(क) संस्थाको नाम:

(ख) संस्थाका उद्देश्यहरु:

(ग) कार्यसमितिका सदस्यहरुको नाम, ठेगाना र पेशा:

(घ) संस्थाको आर्थिक श्रोत:

(ङ) कार्यालयको ठेगाना:

(च) अन्य आवश्यक बिषयहरु।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आवश्यक जाँचबुझ गरी संस्था दर्ता गर्न उचित ठानेमा संस्था दर्ता गरी अनुसुची २ बमोजिको ढाँचामा दर्ताको प्रमाणपत्र दिनेछ।

(३) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले कुनै संस्था दर्ता नगर्ने निर्णय गरेमा त्यसको कारण सहितको सूचना ७ दिन भित्र निवेदकलाई दिनुपर्नेछ।

(४) यस दफा अन्तर्गत दिइने प्रमाणपत्रको ढाँचा अनुसूची २ बमोजिम हुनेछ। संस्था नवीकरण बार्षिक रुपमा र दर्ता, नवीकरण दस्तुर र बिलम्ब शुल्क नगरपालिकाको आर्थीक ऐनमा तोकेबमोजिम हुनेछ।

(५) संस्थाको विधानको नमूना अनुसूची ३ बमोजिम हुनेछ।

५. संगठित संस्था मानिने : (१) यस ऐन अन्तर्गत दर्ता भएका प्रत्येक संस्था अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला, स्वशासित र संगठित संस्था हुनेछ। सो संस्थाको सबै कामको निमित्त आफ्नो एउटा छुट्टै छाप र विधान हुनेछ।

(२) संस्थाले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न र वेचबिखन गर्न सक्नेछ।

(३) संस्थाले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजुर गर्न सक्नेछ र सो उपर पनि सोही नामबाट नालीस उजुर लाग्नेछ।

६. संस्थाको सम्पत्ति : (१) संस्थाको सदस्य वा कर्मचारी लगायत कुनै व्यक्तिले संस्थाको विधान विरुद्ध संस्थाको कुनै सम्पत्ति दुरुपयोग गरेमा, कब्जा गरेमा वा रोक्का राखेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले त्यस्तो सम्पत्ति दुरुपयोग गर्ने, कब्जा वा रोक्का राख्नेबाट लिई संस्थालाई फिर्ता बुझाई दिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको संस्थाको सम्पत्ति फिर्ता गर्ने गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गरेको कारवाहीमा चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले पैंतिस दिनभित्र जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ।

(३) संस्थाको सदस्य वा कर्मचारी लगायत कुनै व्यक्तिले संस्थाको कुनै सम्पत्ति वा लिखत वा प्रतिष्ठा विरुद्ध कुनै अपराध वा बिराम गरेमा संस्था, संस्थाको कुनै सदस्य वा संस्थाको प्रमुखलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले प्रचलित कानूनबमोजिम मुद्दाको कारवाई चलाउन सक्नेछ।

७. यस अघि दर्ता नभई स्थापना भएका संस्थाले दर्ता गर्ने :यो ऐन प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि तत्काल प्रचलित कानूनबमोजिम दर्ता नभइ स्थापना भई संचालनमा रहेका संस्थाले पनि यो ऐन प्रारम्भ भएको मितिले छ महिनाभित्र यो ऐन बमोजिम संस्थादर्ता गराउनुपर्नेछ।

८. संस्थाका उद्देश्यहरुमा हेरफेर : (१) संस्थाका उद्देश्यहरुमा हेरफेर गर्न आवश्यक देखेमा वा सो संस्थालाई कुनै अर्को संस्थामा गाभ्न उचित देखेमा सो संस्थाको कार्यसमितिले तत्सम्बन्धि प्रस्ताव तयार गरी सो प्रस्तावउपर छलफल गर्न संस्थाको विधानबमोजिम साधारणसभा बोलाउनुपर्नेछ ।

(२) साधारणसभामा उपस्थित भएका जम्मा सदस्य संख्याको दुई तिहाई सदस्यहरुले प्रस्तावमा समर्थन जनाएमा सो प्रस्ताव साधारणसभाबाट पारित भएको मानिनेछ, तर सो प्रस्ताव लागू गर्न प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

९. हिसाबको विवरण पठाउनुपर्ने : कार्यसमितिले आफ्नो संस्थाको हिसाबको विवरण लेखापरीक्षणको प्रतिवेदन सहित प्रत्येक वर्ष नगरपालिकामा पठाउनु पर्नेछ ।

१०. हिसाब जाँच गर्ने: (१) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आवश्यक देखेमा संस्थाको हिसाब आफूले नियुक्त गरेको कुनै अधिकृतद्वारा जाँच गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम हिसाब जाँच गराएवापत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले हिसाब जाँचबाट देखिन आएको संस्थाको मौज्दात रकमको सयकडा दुई प्रतिशतमा नबढाई आफूले निर्धारित गरेको दस्तूर असूल गरी लिन सक्नेछ ।

(३) हिसाव जाँच गर्ने अधिकृतले मागेको विवरण तथा कागजपत्रहरु वा सोधेको प्रश्नको जवाफ दिनु संस्थाका पदाधिकारी, सदस्य र कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ ।

(४) हिसाब जाँच गर्ने अधिकृतले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकिदिएको म्याद भित्र हिसाब जाँचको प्रतिवेदन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसमक्ष पेश गर्नुपर्नेछ र सो प्रतिवेदनको आधारमा संस्थाको कुनै सम्पत्ति सो संस्थाका कुनै पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीले हिनामिना गरेको, नोक्सान गरेको वा दुरुपयोग गरेको छ भन्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई लागेमा निजले त्यस्तो पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीबाट सो हानी नोक्सानी असुल गर्न प्रचलित कानूनबमोजिम कारवाई चलाउन सक्नेछ तर प्रचलित कानूनले सजाय समेत हुने अपराध भएकोमा प्रचलित कानूनबमोजिम मुद्दा चलाउन लगाउनेछ ।

११. निर्देशन दिन सक्ने: नगरपालिकाले संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

१२. दण्ड सजाय : (१) दफा ३ बमोजिम दर्ता नगराई संस्था स्थापना गरेमा वा दफा ७ बमोजिम दर्ता नगरी संस्था संचालन गरेमा त्यस्ता संस्थाका कार्यसमितिका सदस्यहरुलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले पाँच हजार रुपैयाँ सम्म जरीवाना गर्न सक्नेछ ।

(२) दफा ९ बमोजिम हिसाबको विवरण नपठाएमा कार्यसमितिका सदस्यहरुलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले जनही पाँच सय रुपैयाँ सम्म जरीवाना गर्न सक्नेछ ।

(३) दफा १० को उपदफा (३) बमोजिम हिसाब जाँच गर्ने सम्बन्धित अधिकृतले मागेको विवरण तथा कागजपत्रहरु वा सोधेको प्रश्नको जवाफ नदिने सम्बन्धित पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले पाँचसय रुपैयाँ सम्म जरीवाना गर्न सक्नेछ ।

(४) दफा ८ बमोजिम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको स्वीकृति नलिई संस्थाको उद्देश्यमा हेरफेर गरेमा वा अर्को संस्थासंग गाभेमा वा संस्थाले आफ्नो उद्देश्यको प्रतिकूल हुने गरी काम कारवाही गरेमा वा नगरपालिकाले दिएको निर्देशन पालन नगरेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले त्यस्तो संस्थाको दर्ता निलम्वन गर्न वा खारेज गर्न सक्नेछ ।

१३. पुनरावेदन : दफा १२ बमोजिम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गरेको अन्तिम निर्णयउपर चित्त नबुझेमा पैंतीस दिनभित्र जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन लाग्नेछ ।

१४. संस्थाको विघटन र त्यसको परिणाम : (१) संस्थाको विधानबमोजिम कार्य सन्चालन गर्न नसकी वा अन्य कुनै कारणवश संस्था विघटन भएमा त्यस्तो संस्थाको सम्पूर्ण जायजेथा नगरपालिकामा स्वतः सर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विघटन भएको संस्थाको दायित्वको हकमा सो संस्थाको जायजेथाले खामेसम्म त्यस्तो दायित्व सोही जायजेथाबाट नगरपालिकाले व्यहोर्नेछ ।

१५. नियमावली, कार्यविधि वा निर्देशिका बनाउने अधिकार : यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न नगर कार्यपालिकाले नियमावली, कार्यविधि वा निर्देशिका बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

१६. अन्य नेपाल ऐनबमोजिम दर्ता वा स्थापना गर्नुपर्ने : कुनै संस्थाको दर्ता वा स्थापना गर्ने सम्बन्धमा संघीय ऐनमा छुट्टै व्यवस्था भएकोमा यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि त्यस्ता संस्था सोही ऐनबमोजिम दर्ता वा स्थापना गर्नुपर्नेछ ।

१७. बचाउ :

(१) यस नगरपालिका भित्रका संस्था दर्ता ऐन, २०३४ अन्तर्गत दर्ता भएका संस्थाहरु यस ऐन अन्तर्गत दर्ता भएसरह मानिनेछ । सोको अभिलेखिकरण अनिवार्य नगरपालिकामा गराउँनुपर्नेछ ।

अनुसूची १

दफा ४ (१) सँग सम्बन्धित

निबेदन

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
भेरीगंगा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय छिन्चु, सुर्खेत

विषय : संस्था दर्ता गरिपाउँ ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा तपशिल बमोजिमका विवरण तथा कागजातहरु संलग्न गरी संस्था दर्ताको लागि यो निवेदन पेश गरेको छु, संस्था दर्ता गरिपाउँ ।

संलग्न कागजातहरु :

१. संस्थाको विधान
२. वडा कार्यालयको सिफारिस
३. कार्यसमितिका पदाधिकारीहरुको नागरिकताको प्रतिलिपि
४. संस्थाको छापको नमुना ।
५. संस्था दर्ता, विधान पारित र कार्यसमिति गठन सम्बन्धि प्रारम्भिक भेलाको निर्णय प्रतिलिपी
६. अन्य

निबेदकः
नामः
पदः
हस्ताक्षरः
मितिः

अनुसूची २

दफा ४ (२) सँग सम्बन्धित

भेरीगंगा नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय छिन्चु, सुर्खेत

कर्णली प्रदेश, नेपाल

संस्था दर्ता-प्रमाणपत्र ।

दर्ता नं. दर्ता मितिः

भेरीगंगा नगरपालिकाको संस्था दर्ता ऐन, २०८० को दफा ४ मा संस्था दर्ताको लागि भएको व्यवस्थाबमोजिम तपाइलाई यो संस्था दर्ता प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ । प्रचलित कानूनको परिधि भित्र रहि सार्वजनिक हितमा आफ्ना गतिविधिहरु सञ्चालन गर्नुहुन नगरपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

संस्थाको नाम	
संस्थाको ठेगाना	
संस्थाको कार्यक्षेत्र	

……………… प्रमाणपत्र जारी गर्नेको

कार्यालयको छाप सहिः

नामः

पदः

मितिः

पछाडीको पानामा

संस्थाको नाम, ठेगाना : संस्था दर्ता नं.

नबिकरण मिति	नबिकरण आ.ब.	नबिकरण शुल्क	रसिद नं.	अन्य	नबिकरण गर्नेको हस्ताक्षर

अनुसूची ३

दफा ४(५) सँग सम्बन्धित

संस्थाको विधानमा समाबेश हुनुपर्ने बिषयहरु

(क) संस्थाको नाम, ठेगाना, कार्यक्षेत्र र स्रोत

(ख) संस्थाका उद्देश्य र कार्यहरु

(ग) सदस्यता (सदस्यता, सदस्यता शुल्क, सदस्यता नहरने आदि)

(घ) साधारणसभा तथा अधिवेशनका कार्यहरु

(ङ) कार्यसमितिको गठन र कार्यसमितिका काम, कर्तव्य र अधिकार

(च) कार्यसमितिको बैठक र बैठक सन्चालन कार्यविधि

(छ) पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार

(ज) अविश्वासको प्रस्ताव

(झ) संस्थाको कोष, आर्थिक स्रोत तथा चल अचल सम्पत्ति व्यवस्थापन, लेखापरीक्षण

(ञ) निर्वाचन सम्बन्धि व्यवस्था

(ट) विविध (विधान संशोधन, संस्था विघटन, विनियम बनाउँन सक्ने व्यवस्था आदि)

आज्ञाले,

कृष्णप्रसाद पोखेल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत